

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1798

Vragen van het lid **Chakor** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *deelname aan de Europese verkiezingen door EU-burgers uit een andere lidstaat die in Nederland wonen* (ingezonden 25 april 2024).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 21 mei 2024).

Vraag 1

Kent u het bericht «EU nationals: you have just seven days left to register to vote»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat EU-burgers uit een andere lidstaat die in Nederland wonen en willen deelnemen aan de Europese verkiezingen adequaat en tijdig op de hoogte moeten worden gesteld hoe zij hiervoor in aanmerking kunnen komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Het kabinet vindt het van belang dat EU-burgers uit een andere lidstaat, die in Nederland wonen, hun stem voor de Europees Parlementsverkiezing (EP-verkiezing) in Nederland uit kunnen brengen. Deelname aan deze verkiezing vormt een belangrijk onderdeel van de rechten van het EU-burgerschap en van de Europese democratie. EU-burgers moeten daarom de beschikking hebben over de benodigde informatie voor het uitoefenen van hun kiesrecht. Op Rijksoverheid.nl is deze informatie in het Nederlands en het Engels te vinden. Daarnaast worden inwoners door hun gemeente geïnformeerd, zie het antwoord op vraag 3.

¹ DutchNews, 18 april 2024 (www.dutchnews.nl/2024/04/eu-nationals-you-have-just-seven-days-left-to-register-to-vote/)

Vraag 3

Stellen alle gemeenten de genoemde EU-burgers in hun gemeente op de hoogte van de formaliteiten waaronder het Y32 formulier en de termijn waarop dat ingeleverd moet worden? Zo nee, hoeveel gemeenten doen dat niet en waarom niet?

Antwoord 3

Niet-Nederlandse EU-burgers kunnen zich in Nederland registreren bij de gemeente met een Y 32-formulier dat is vastgesteld in de Kiesregeling². De gemeente registreert deze personen dan in de BRP als kiezers voor de EP-verkiezing en zij ontvangen een stempas. Een verzoek tot registratie moest voor de EP-verkiezing van donderdag 6 juni aanstaande op 23 april binnen zijn. De verantwoordelijkheid voor het informeren van niet-Nederlandse EU-burgers over hun kiesrecht ligt bij gemeenten. Gemeenten zijn via de circulaire Europees Parlementsverkiezing 2024 en via nieuwsbrieven aan projectleiders verkiezingen geadviseerd kiezers actief aan te schrijven in aanloop naar deze verkiezing.³

Uit de contacten van het Ministerie van BZK met gemeenten blijkt dat gemeenten de betreffende kiezers hebben aangeschreven om hen te informeren over hun kiesrecht. Het ministerie beschikt niet over informatie van alle 342 gemeenten over het informeren van kiezers. Voor de evaluatie van de Europees Parlementsverkiezing laat de Kiesraad een onderzoek onder gemeenteambtenaren uitvoeren. Hierin zullen gemeenten ook gevraagd worden hoe zij niet-Nederlandse EU-burgers hebben geïnformeerd over hun kiesrecht.

Vraag 4

Deelt u de mening dat alle gemeenten op heldere wijze tijdig de genoemde EU-burgers op de hoogte moeten stellen van het feit dat en hoe zij aan de Europese verkiezingen kunnen deelnemen? Zo ja, hoe gaat u dit bewerkstelligen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Ja, het is belangrijk dat gemeenten op heldere wijze tijdig niet-Nederlandse EU-burgers informeren over hoe zij aan de EP-verkiezing kunnen deelnemen. Uit de Kieswet volgen een aantal verplichtingen voor gemeenten met betrekking tot het informeren van kiezers. Gemeenten zijn hierop gewezen in de circulaire Europees Parlementsverkiezing 2024 en verschillende nieuwsbrieven verkiezingen van het Ministerie van BZK. Daarnaast zijn gemeenten geadviseerd kiezers actief aan te schrijven. Hiervoor zijn door het ministerie ook een begeleidende brief en vertaling van het formulier beschikbaar gesteld, in het Nederlands, Engels, Duits, Frans, Italiaans, Pools en Spaans.⁴ Tevens zijn een flyer en voorbeeld-webteksten beschikbaar gesteld voor gemeenten.⁵

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034180/2024-04-01>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/documenten/circulaires/2024/03/15/circulaire-voor-gemeenten-over-europees-parlementsverkiezing-2024>; <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/verkiezingentoolkit/nieuwsbrieven-en-circulaires>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/documenten/publicaties/2021/11/03/vertalingen-model-y-32-duits-engels-frans-met-begeleidende-brief>.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/documenten/publicaties/2024/02/20/flyer-stemmen-europees-parlementsverkiezing-2024-voor-inwoners-uit-andere-eu-landen>; <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/documenten/publicaties/2024/01/30/webteksten-voor-inwoners-uit-andere-eu-landen>.